

Disputatio inauguralis medica de epilepsia ... / [Daniel Boess].

Contributors

Boess, Daniel, active 1683-1687.
Fasch, Augustin Heinrich, 1639-1690.
Universität Jena.

Publication/Creation

Jenae : Typis Samuelis Krebsii, [1686]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/mzrrujdb>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

174 D. c. 5 174
CITY OF LONDON
I. M. I.
DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
EPILEPSIA,

Jussu & autoritate
Illustris & Gratosissimæ Facultatis Me-
dicæ in florentissima Academia Salana,

P R Æ S I D E
AUGUSTINO HENRICO
FASCHIO, D.

Anatom. Chirurg. & Botanices Prof. Publ.
Archiatro & Facultatis Medicæ h. t. Decano,

*Domino, Patrono & Præceptore suo
atq; observando,*

P R O L I C E N T I A

Summos in arte Medicâ Honores, Privilegia & Insignia Doctoralia,
MORE MAJORUM solenniter impetrandi,

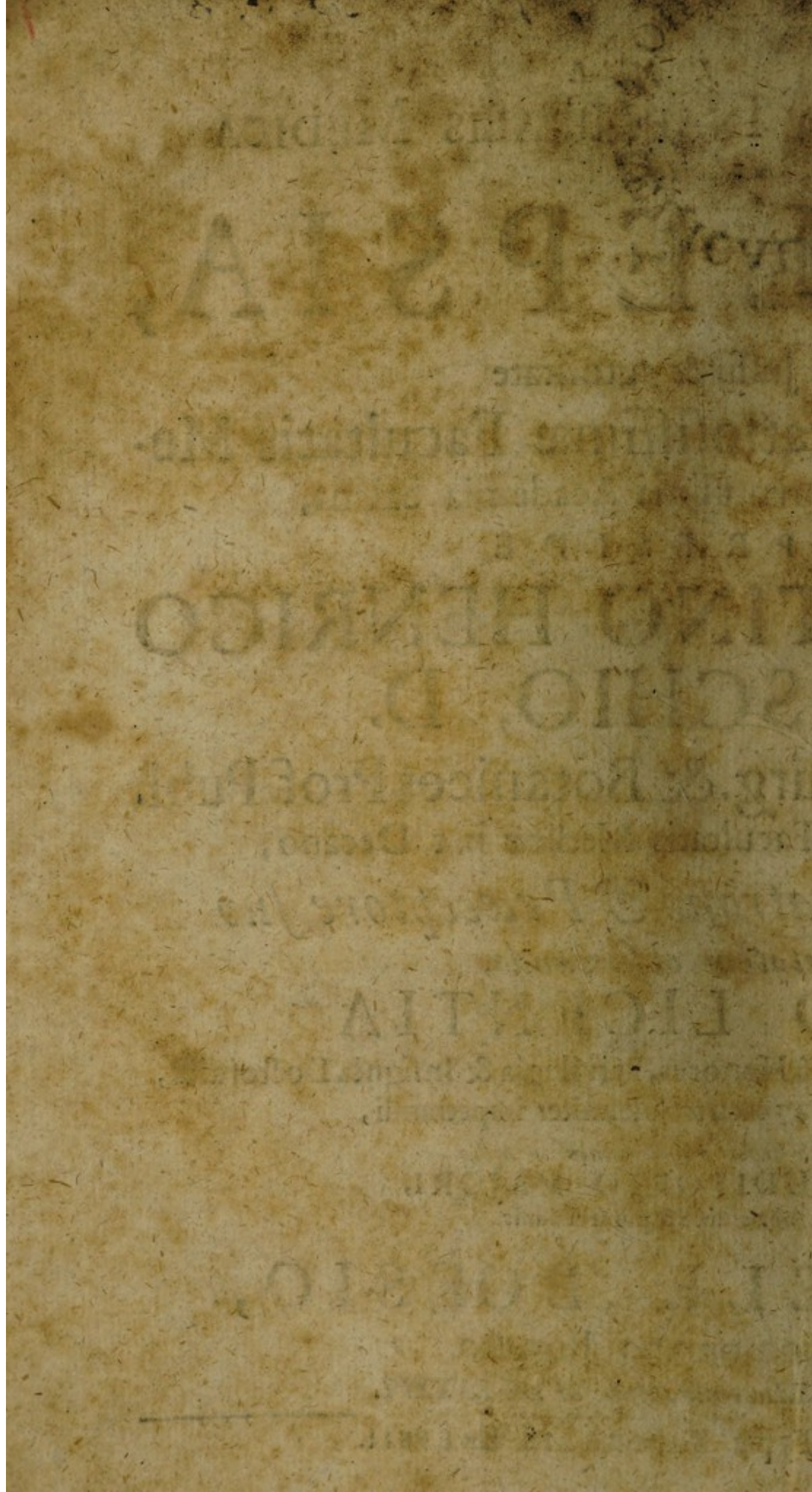
publico Eruditorum examini submissa
IN AUDITORIO MAJORI,
horis ante & pomeridianis,

DANIELE BOESIO,

Regiomontano Borulso.

Ad d. XXX. Decembr. Ann. M DC LXXXVI.

JENÆ, Typis SAMUELIS KREBSII.

PROOEMIUM.

Tupendum & terribile naturæ pro-
ductum sunt motus terræ. Sanè nullus
erit, qui non ad eorum intuitum intimè
moveatur, & terrâ tremente, tremiscat
& ipse.

Machinâ enim ejus tam longè latèque protensâ,
fluctuum maris adinstar, sursum, deorsum, cum in-
genti impetu latâ, omnium ruina adest præsentissima.

Terra scilicet feracissima, sub minerali regno
contentorum mater, principiis maximè activis foeta,
facilè in motus horrendos insurgit; siquidem hæc vel
vitiosè concurrant, vel minùs debitè rarefiant, exha-
lationum subinde exitum affectantium causæ. Hinc il-
la loca præ reliquis, juxta naturæ scrutatores, terræ
motibus obnoxia sunt, quæ venas $\odot$, $\triangle$, aut alterius
oleagineæ materiæ in se inclusas habent, indicio mani-
festo, hæc præ reliquis accendi, & motum peregrinum
rarefactione violentâ, vel quasi tali inductâ, concipere
posse: quod etiam per experimenta chimica varii gene-
ris manifestum evadit.

Jam juxta microcosmi cum macrocosmo subti-
lem analogiam, cuncta de terræ motu allata, etiam

in corporibus animalium evenire, præter *Philosophi* effectum *lib. 2. Meteorolog. c. 8.* ipsa, proh dolor! quotidiana testatur experientia.

EPILEPSIA namque affectus ille est, qui motibus convulsivis totum corpus humanum, horrendum in modum concutere, & non rarò ultimam labem inferre valet. Hominem verò desubito in terram prosterni, & miserè sensibus privum hinc indè agitari, quis videns non expavescat?

Hunc affectum, Illustris Facultatis Medicæ jussu, Speciminis Inauguralis loco proponere, animus est. DEUS annuat cœptis!

CAPUT I.

De definitione nominali & reali.

QUOD felicius auspiciū præsens nanciscatur Dissertatio, à nominis explicatione, utpote consuetâ tractandi methodo, eandem exordiri placet. Nè verò, quæ trita aliàs sunt, operosè nimis pertractentur, pauca saltim delibasse sufficiet.

Etymologia Epilepsiæ desumitur ἀπὸ τοῦ ἐπιλαμβάνειν, quod *prehendere, invadere & occupare* notat. Ex quo, vel in ipso initio genius affectûs hujus manifestus redditur; cùm plerumque desubito, ac quasi ex insidiis, hominem nihil minùs cogitantem, vel sibi metuentem apprehendat.

Homonymiam quod attinet: sunt, qui sternutationem usitato loquendi modo, epilepsiam parvam dicunt: *quibusdam* ægritudo in genere nomine Epilepsiæ venit: *quidam* ipsum paroxysmum tantum, quidam etiam cum eo intermedium

dium tempus seu quietis, Epilepsiæ nomine indignant: *alii* levissimum quemque insultum, & particulares partium convulsiones Epilepsiam vocant: Sic etiam vulgus, ubi quempiam in agone constitutum convulsionem pati conspicit, Epilepsiâ extinctum affirmat. Ab his omnibus differt exquisita & legitima Epilepsia, insequentibus pertractanda.

Quoad *Synonymiam*, plurima occurrunt notatu digna. *Hippocrati de aër, aq. & loc. IV. 6.* audit *morbis puerorum*. Pueri namque & infantes ob teneram constitutionem & delicatos nervos, facile præ reliquis, insultibus Epilepticis vexantur. Sævitiâ & atrocitatem ejus considerantes *Herculeum morbum* nominabant, *sive* quòd Hercules eo laboraverit, teste *Aristot. sect. 30. problem. 1. sive* quòd eidem ferendo, nec Herculem ipsum sufficere, antiquitas crediderit. hinc & *magnus à Celso* habetur *lib. 3. c. 13.* Veteribus quoque *morbis sacer* dicebatur, vel ideo, quòd nobilissimam partem cerebrum occuparet; vel quòd spiritûs cujusdam malefici afflatum suspicarentur. de quâ sententiâ vid. latius *Willis de morb. convulsiv. cap. 2.* ubi conjecturam cujusdam Theologi addit, qui plures in novo testamento pro dæmoniacis habitos, Epilepticos tantum fuisse, morbiq; hujus à Salvatore nostro curationem, spiritûs mali ejectionem, sive exorcismum dici, existimat. de *morbis sacro* etiam videri potest integer *liber* apud *Hippocratem* τῶν τῆς ἐργῆς νόσος titulo insignitus. *Lunaticus* item *morbis* appellari solet non rarò, quòd ad Lunæ φάσεις, & conversiones invadat & recurrat. *Comitialis morbis* olim dicebatur, eò, quòd si quis tali morbo corripereetur, comitia eadem die dissolverentur; confer. *Cels. loc. cit.* ideoque & *Soniticus* dici solebat, quòd eò correptos à comitiis arceret. Sunt, qui hodie *caducum morbum* à subito in terram casu, Epilepsiam nominant. Germanis dicitur affectus hic *die schwere Krankheit oder schwere Noth / die hinfallende Sucht / der Jammer / das Elend.*

Expositis iis, quæ circa nomen Epilepsiæ recensenda erant,

rant, jam ipsam rem aggredimur, formalem Epilepsiæ, hunc in modum subnectentes rationem:

Epilepsia est detentio principum functionum, sensuumq; cum internorum, tum externorum, cum motu convulsivo totius corporis per intervalla repetente, ab insigni membranarum cerebri, & nervorum irritatione dependens.

Genus seu formalem Epilepsiæ rationem assignare, res sanè videtur primâ fronte difficilis, cum tot tantique tum veterum, tum neotericorum circa hoc obveniant dissensus. accedit huc, quòd affectus hic sit maximè complicatus, & variis stipatus symptomatis, ut adeò dubius quis reddi possit, cuinam primas in assignandâ formali ratione deferat.

Ut autem *summatim* omnia comprehendamus, *duo* sunt, quæ potissimum in Epilepsiâ perfectâ & legitimâ sub considerationem veniunt: (1) detentio functionum principum, & sensuum internorum, externorumque. (2) motus convulsivus totius corporis, per intervalla repetens.

Cum itaque in Epilepsiâ motum convulsivum totius corporis satis enormem & horrendum sæpe, primòque obvium videant tum veteres, tum recentiores aliqui, eo quàm maximè moti, illumque unicè attendentes, omnem quasi paginam absolvere, & Epilepsiæ rationem formalem constituere affirmant.

Addunt porrò convulsionem in omni esse Epilepsiâ, non verò item functionum principum & sensuum detentionem, quod ex praxi ceu notum allegant: quale exemplum etiam habetur in *Ephemer. Germ. ann. I. decur. 2. obs. 124.*

Verùm facile omnes circa hæc difficultates evitari possunt. Dicimus nimirum, in perfectâ Epilepsiâ ad detentionem principum facultatum, sensuumque in- & externorum primariò esse respiciendum. Motus verò rationem quod attinget, is, cum non continuus sit, sed per vices recurrat, adeoque affectum non semper comitetur, tantum secundariò considerari meretur, quique Epilepsiam ab aliis affectibus, in

in quibus itidem principum facultatum & sensuum adest de-
tentio, discriminat.

Quod verò de integritate sensuum & functionum di-
ctum, id quoque in motu obtinere certum est; non enim is
in omnibus Epilepticis deprehenditur convulsivus. exem-
plum tale refert *Celsus lib. 3. c. 23.* Pertinet huc Epilepsia in-
terna, quæ non nisi à posteriori, livore in corpore post
mortem relicto, signatur, quod in infantibus solenne est.
Attendi etiam hoc loco meretur distinctio in universalem &
particularem, in mitem & fortem Epilepsiam; in primâ (quæ
hujus loci est) omnes abolentur functiones, non item in
secundâ, ubi hæc, vel illa saltem functio lædi potest, alterâ
salvâ manente.

CAPUT II.

Subiectum proponit.

SEde morbi probè perspectâ, feliciùs hinc in notitiam
& curationem ejus pervenire quemque posse, autor est
Celsus l. 4. c. 1. hujus itaque vestigiis insistentes, de ra-
tione subiecti jam erimus solliciti.

SUBJECTUM PRINCIPALE est *Cerebrum, quoad mem-
branas & nervos affectum.* Cùm enim facultatis animalis fun-
ctiones læsæ appareant, meritò cerebrum, ut fons & autor ea-
rundem accusandus venit, de quo vid. *Gal. l. 3. de loc. affect.
cap. 5.* Afficitur verò idem potissimùm secundùm membra-
nam tenuem, per totam ejus substantiam coextensam, præci-
puè autem circa ventriculos, & per basin cerebri, ubi princi-
pium nervorum suam sumit originem, distributam; hâc enim
vellicatâ, concutitur cerebrum totum, & reliqua Epilepsia
exsurgunt *Πανόρμια*. Nec nervi excludendi: noxa siqui-
dem membranæ huic communicata, porrigitur ad nervos.
membranas verò plexibus nervosis unice & apprimè gaudere, vid.
sect.

sect. 4. cap. 1. Physiol. Med. Magnifici p. t. Academia Rectoris, D. D. Wedelii, Consilarii & Archiatri Saxonici, Patroni, Hospitis & Promotoris mei, debito observantia cultu gratissimo pedore, per aetatem, de venerando.

Cumque *modus*, quo Subjectum seu pars afficitur, *duplex* sit : Per *Essentiam*, & per *Consensum*; applicare hæc huic scopo jam placet:

Per *Essentiam* laborare cerebrum in Epilepsiâ dicitur, quando proprio in sinu fovet malum, neque ab aliâ quâpiam parte idem accipit : tales morbi sunt velut incolæ, partem robore suo destitutam comitantes.

Per *Consensum* Epilepsia dicitur, quando non tam proprio vitio, quàm aliunde deductâ materiâ vaporosâ & elasticâ, vel magis positivâ, tanquam ex foco cepi *nido afficientis*, ut vocat acutissimus *van der Linden in Melet. Med. Hipp.* cerebrum impetitur. Secundum hæc verò aliorum opiniones circa subjectum epilepsiæ æstimandæ & judicandæ sunt; veluti *Quercetani in tetrad. affect. cap. c. 8.* non cerebrum, sed Cor pro primario subjecto epilepsiæ haberi, statuentis; ut alios, ventriculum v. g. accusantes non memoremus.

Et ut singula circa subjectum exhauriantur, placet hic quoque ad illustrandum jam dicta, adducere locum ex celeberr. *Willisio de morb. Conv. cap. 2.* ubi *spiritus animales cerebri incolas, primum & immediatum Epilepsiæ subjectum* ponit. Quæ sententia optimè ferri potest & meretur, siquidem spiritus & membranæ simul attendantur. Quod enim aliàs sanguinem & cor, tanquam causas socias pro uno stare dicitur, idem quoque & hic obtinere certum est; cum neque spiritus absque membranis, nec membranas sine spiritibus pathologiam cerebri constituere, ratione in subsidium adhibitâ, affirmari possit.

SUBJECTUM ADÆQUATUM Epilepsiæ sunt *totum corpus & muscoli*. Totum corpus horrendo aspectu hinc indè concutitur cum brachiorum & aliarum partium motu extensivo satis forti & manifesto. *Musculi* item motu inordinato citantur, &

& versùs suum principium, ubi juxta Anatomicos, maximè *Isbrandum de Diemerbræck in anat. lib. 5. c. 2.* nervi est insertio, trahuntur, moventurque variè. Siquidem perpetuus consensus inter nervos & musculos habetur, illisque insigniter irritatis, etiam his facilè noxa infertur.

CAPUT III.

Causas examinat.

DE causis epilepsiæ dicturis, ante omnia maximè perpendendum venit, fieri nonnunquam motus convulsivos à solâ causâ evidenti externâ, nullâ præviâ dispositione. Sic punctura nervorum & tendinum etiam levissima visa, brevè ad convulsivos motus irritat corpus. Verùm hæc & similia ad præsens propositum minimè quicquam faciunt, cum tantùm leviores & citò transeuntes sint spasmi. Alio longè modo graviores in epilepsiâ paroxysmi, altiores causas agnoscentes considerantur.

CAUSA IMMEDIATA & PROXIMA Epilepsiæ perfectæ, est *vellicatio concussoria* cerebri, ab insigni ejusdem fibrarum membranacearum & nervosarum *irritatione* dependens. irritatis namque membranis, cerebrum concuti, necessum est.

CAUSA MEDIATA PROXIMIOR, per quam immediata prior determinatur, præeunte *Magnif. D. D. Wedelio*, assignatur *ichorescentia humorum fermentifica, principaliter lymphæ, adequatè sanguinis, magis vel minus peccans.* Ichorescentiam hanc dicimus fermentificam, ut vel verbo innuamus Epilepsiæ ætiologiam. Fermentatio siquidem seu motus intestinalis particularum heterogenearum hoc loco concipi potest & debet in humoribus; hâc enim clave adhibitâ, facilè panduntur & in apricum prodeunt reliqua. Nimirum ex fermentatione hâc præternaturali & peregrinâ lymphæ v. g. (quæ magis præ sanguine attendi debet) illicò elicitur *vis*

elastica; vaporosa; Sino-Δea, peregrina, partibus cerebri membranosis & nervosis inferri apta nata. Elastica proinde & vaporosa hæc, magis accessione Δris biliosi, & à statu blando naturali abeuntis, talia reddita, tum suâ naturâ, tum ratione partis affectæ specialis, siquidem partibus cerebri & nervorum membranosis respectivè primariò vim suam inferant, magis irritativa & displosiva redduntur. Sub elastico & peregrino hoc motu, Sia acria & acida volatilia necessariò attendi merentur, quippe hæc modum agendi patefaciunt, gradumque magis vel minùs intensum innuunt. His omnibus velificantur *spiritus* intimè sibi intermixti. quò enim excrementum est spirituosius, eò major efficacia, majorque vis elastica, explosiva, irritans conspicitur.

Cuncta hæc potissimum in sero seu lymphatico humore, quæque ad naturam ejus, seminis v. g. propiùs accedunt, fieri, est manifestissimum. Serum namque est vehiculum omnium humorum, tincturasque adeò, & affectiones horum imbibit. Hinc vector Sium acidorum, vector Δ peregrini, verbo: serum bilioso-acido caractere signatum, fermentificum est & elasticum. Recipit namque lymphæ hæc *μείζονα* varia, eaque cum spiritibus animalibus, ob innatum sibi cum iis commercium & consymbolismum, communicat.

Singula hæc ut magis exprimantur, audiamus *Willisium* circa motûs rationem *cap. 1. de morb. Convuls.* philosophantem: *Spirituum*, inquit, *fibras musculo intertextas incolentium particulis spirituo-salinis, alias diversi generis particulas, à sanguine arterioso, inter easdem fibras ubique interfluo, Sino-Δeas accedere, illisq; intimè accrescere: dein quoties particula utriusq; generis, velut D & Δ combinata, propter motûs instinctum per nervos advectum, tanquam à fomite igniario commoventur, protinus ab invicem elise & velut explosæ, musculum subitò inflant, proindeq; tractionem validissimam efficiunt.* Mechanicam hujus rei ex auro fulminante & aliis præparationibus chemicis, ubi explosio & detonatio à rarefactione Δris cernitur, desumit.

defumit. Hinc ex hypothefi fuâ copulam explosivam à fe loc. cit. nominatam explicat in fequentibus: *particulas heterogeneas & valde explosivas fpiritibus in hac, aut illâ corporis regione agentibus accrefcere fupponimus: deinde ex iniquâ hac combinatione, & irrequietâ hujusmodi materiæ & fpirituum collisione, crebras vehementesq; explosiones editas, paroxysmos αασµάδεας inducere.*

Alii caufam hanc mediatam proximiorẽ explicaturi odores fubtiles, acres, malignos accusant, qui non tantum texturam fpirituum immutare, fed etiam explosivas, acres particulas fpiritibus fuffundere, & motum irregularem producere valent. ut enim odores fvaves fpiritus reficiunt, ita morbofi iidem, eos mirum quantum lædunt. Ex hoc fundamento quoque *Helmont. in tr. imag. ferment. imprægn. maff. fem. §. 17. epilepticum inquit odore cadere, fimulque ipsis odoribus erigi poffe.*

Verum quod attinet Willifii assertum, illud hætenus dicta illuftrat. quamvis fpecifica illa mixtio quoad ⊕ & ⊖ in fpiritibus adhuc dubia videatur, neque accuratè determinari poffit.

Quoad odores verò illi fanè ichorefcentiam humorum fermentificam ac elasticam explicant, cùm in eâdem unicè fundentur. Argumentum hujus rei peti poteft ex chemicis: per fermentationem fiquidem laxantur pori ⊕ris, cujus partes hinc resolvuntur, attenuantur, volatilifantur, rarefiunt & expanduntur. de quo latius agit *Magnif. D. D. Wedel. in Pharm. Acroamat. lib. 1. feët. 3. cap. 2.* Principium autem odorum, quòd ex hoc loco derivari poffit, dubium non eft. omnis fcilicet odor præfupponit exhalationem debitam: hinc omnia illa odorem de fe fpargunt, quæcunq; ⊕e volatili oleofo, feu cum fulphure commixto, illudq; rite expandente, ficq; exhalationem adjuvante, magis vel minus pollent. Vid. *laudat. Dn. Wedel. in Phyiol. Med. feët. 4. c. 4.*

CAUSÆ MEDIATÆ REMOTIORES, quæ proximiores vel ci-
tant, vel ad agendum disponunt, ut evadant caufa imme-

diata, sunt variæ: *Naturalium*, *Non-naturalium*, & *Præternaturalium* nomine, Medicis venire solitæ.

Ex *Naturalium causarum* classe, primò considerandum venit *Temperamentum*. hoc pro vario statu feri & sanguinis, variè etiam ad epilepsiam generandam concurrat. Sic calidum humores attenuat, atque ad acredinem & salsedinem, accedente præprimis sicco temperamento disponit. Frigidum idem si sit, acidorum & putridorum humorum autor evadit.

Idiosyncrasia, seu individualis cerebri dispositio juxta jam dicta æstimanda venit.

Hæreditaria dispositio maximè solennis est in hoc affectu. Dantur enim familiæ integræ, quibus epileptici insultus hæreditario velut jure connascuntur. Id ipsum verò fit ob seminum & characterem semini & sanguini, adeoque archeo ipsi (unde archealis morbi nomen fluxit) intimiùs impressum. Habent scilicet & morbi sua seminia, in fermento salino-sulphureo consistentia. Hoc fermentum licet aliis particulis involutum aliquamdiu in corpore tenello, vel etiam provectioris ætatis lateat, nihilominus tamen successu temporis *δυνάμει* suas exerit, atque hinc humorum beneficio epilepticæ dispositionis seminia exfuscitat, donec ipse tandem affectus consequatur.

Ætas infantilis, & quæ ad hanc propiùs accedit, epilepsiæ malo magis obnoxia est. Ut enim tertia pars adultorum feбри, ita epilepsiâ tertia pars infantum, ob fibrarum nervearum molliorem texturam moritur. Hinc in infantum plerisque affectibus, sive dentiant, sive tussiant, morbillis & variolis corripiantur, sive vomant, sive tormina aliaque patiantur, semper altero oculo affectus, altero convulsivi motus, juxta Practicorum monita, sunt respiciendi.

Sexum quod attinet, mulieres & virginæ, quæ beneficium naturæ menstrua obtinent, minùs respectivè huic malo obnoxia esse, rationi est consentaneum. materia quippe, quæ fovere posset Epilepsiam, hoc pacto aliò exitum affectat.

Ex

Ex Non-naturalibus Aër primò se offert ; hic cùm variorum existat vector miasmatum, pro vario communicandi cum corpore modo, variè afficit humores & spiritus. In specie *quoad partes anni* considerari meretur idem. sic verno tempore Comitiales morbos oriri, extat *III. aph. 20.* itemque autumnali *III. aph. 22.* Hyeme molestissimæ, diuque durantes obtingunt epilepsiæ. Æstate, temperato præprimis aëre, minùs respectivè proventus epilepsiæ metuendus venit.

Spectat huc maximè, ab *astrali influxu* mutatus aër ; hic cùm interpres communis sit inter spiritus, lympham & astralem alterationem, meritò etiam hoc nomine hic attenditur. videri hanc in rem latius potest *Mæbius in Epitom. inst. Med.* Famosa in primis Epilepsia est, ordinariè circa novilunium, suum in corpus exercens dominium : quin datur eadem ad singulas Lunæ quadras recurrens. Exemplum talis periodicæ Epilepsiæ instar omnium præbet Virgo nobilis epileptica à *Magnif. Dn. Wedelio in Eph. Germ. ann. 2. decur. 2. obs. 148.* adducta. in hac præter alia, observabatur paroxysmus priores duos menses circa novilunium, hinc subsequenti tempore singulis lunæ quadris repetens, tam exacto calculo, ut ipso momento quadræ lunaris, & insciâ sæpe penitus hujus mutationis in cœlo ægrâ, rhytmum lunarem explicaret, præcipuè verò circa novilunium. Ex hoc fundamento etiam in novilunio natos imbecilles, & ad epilepsiam magis dispositos, pronunciant Astrologi. quod ipsum Eclipsi lunari quoque adscribi solet.

Cibus & Potus quantum hic valeant, neminem latet, qui alimentorum qualitates sanguinem penitus æmulari cognoverit. Potest verò in iis vel quantitate, vel qualitate, vel utendi modo peccari. Sic præter excessus varios & utendi modos irregulares circa cibos, memoranda sunt, quæ crudos humores, acidos, acres causantur : esus scilicet fructuum horariorum intempestivus, lactis & saccharatorum nimia ingurgitatio, allium, sinapi & reliqua acrioris succi immodicè ingesta. Ex potulentis vinum, præcipuè nigrum quodque mi-

nus dilutum est, in hoc morbo pridem damnavit *Aristot. lib. 7. hist. animal. cap. 12.* De quodam, qui ex ebrietate aphonus, convulsus mortuus est, refert exemplum *Balduinus Ronssu in Epist. Med. 12.* Sic senem, senili lacte seu vino, ætatem uberius rigantem, epilepticum factum, refert *Heer. in obs. med. 24. pag. 278.* Idem etiam valet de aliis potulentis, siquidem excessus deprehendantur.

Somnus & Vigilia si excedant, morbosa evadunt. *Somnus*, præsertim meridianus, caput replendo : *vigilia*, exsiccando & adurendo humores, concurrunt.

Motus & quies si sint immoderata, non extra omnem culpam manent. Ille enim humores crudos, antequam coquantur, ad viscera & caput amandat: hæc verò humorum debitam ventilationem inhibet, hincque corruptionis variæ auctor fit.

Excreta & Retenta, non debito modo se habentia, ad affectum hunc producendum non parum faciunt. Sic solennes esse solent epilepsiæ ex retentione mensium provenientes. Huc hæmorrhoidum, feminis, ☐æ, aliorumque humorum suppressio referenda. Ex excretionem item retinendorum epilepsiam, vel motus saltem convulsivos fieri, non est absolum. quare ex V. S. nimia, ex profusione feminis à fe intempestiva, eosdem accelerari posse, concluditur.

Animi pathemata si modum excedunt, sanè uberrimum proventum magni hujus affectus afferunt. Ira, ob commotionem bilis epilepsiam inducere valet. Lucubrationes ad mediam noctem sæpius institutæ, idem præstant non rarò. Terror, ut in genere desubito prosternit, ita in specie pueris per jorum incussus, epilepticos eosdem reddit: puella ab ebriis duobus ad stuprum sollicitata, in epilepsiam ex subito terrore & animi consternatione incidit gravissimam, notante id *Heerio in obs. cit. p. 274.* Intuitus per manus carnificis in areis publicis intereuntium, quibusdam esse solet funestus, sexui præcipue sequiori. Notabile est exemplum cujusdam in *Ephem. Germ. ann. 2, dec. 2. obs. 149.* qui in templum vel curiam progrediens, cum

cum obvium sibi aliquem conspiceretur, illicò motibus convulsivis infestabatur. dum obvelatâ faciè neminem prætereuntem conspiceret, nihil tale experiebatur.

Causæ Præternaturales denique dantur variæ: sic vulnera capitis, præsertim cum fracturâ cranii, ob stagnantes, & variè corruptos humores epilepsiam, motusque convulsivos sæpe inducunt. quale exemplum ante 4. circiter annos, Regiomonti Boruss. in viri primarii filio videre licuit. Abscessus interiores capitis idem præstant. In dentitione difficili minimè immunes sunt infantes ab hoc affectu. Variolæ & Morbilli sæpe prænuncios agnoscunt motus convulsivos. Sic etiam in Dysenteriâ, lethales aliquoties convulsiones observavit D. D. *Wedelius*. Huc referendi sunt vermes, calculi, febres, lochia corrupta, aliaque plurima mala, hic non latius memoranda. Placet tamen ex *analectis D. D. Præsidis, Patroni observanter colendi*, his adnectere observationem singularem de catellâ epilepticâ. quæ sive ad iracundiam per verbera commota, sive per excursions nimium agitata, paroxysmo corripiebatur verè epileptico, convulsa in omnibus corporis articulis, oculis retortis & spumascentib9 labiis; ad tempus detenta, tandè ad se redibat, hilaris & agilis. Causa huj9 invasionis per anatomen detecta fuit ossiculum, quasi laminatum, scutiforme, ad pollicis articulum magnitudine suâ accedens, inter cerebrum & cerebellum meningibus & vasis profundè satis & arctè finibus suis aculeatis, intricata, quibus ad motum sanguinis vehementius excitatum eosdem puncturâ lancinavit, epilepticorum horum insultuum mater.

CAPUT IV. *Differentias delineat.*

DIFFERENTIAS affectûs hujus assignare haud erit difficile, causis imprimis probè perspectis. Ut autem pateat, ad quamnam classem quævis species referenda sit, locos è quibus singulæ desumi possint, breviter assignare lubet sequentes:

Ratione Generis : alia Epilepsia est perfecta & universalis, alia imperfecta & particularis : porrò alia magna, alia parva : fortis item, & debilis : quædam ordinata, statis temporibus ut novilunio, vel certis Dæ quadris afficiens, quædam inordinata.

Ratione Subjecti : datur Epilepsia ante, circa, & post pubertatem eveniens : quædam itidem est idiopathica, ex domestico cerebri vitio ; quædam sympathica, aliunde, tanquam ex foco prodeunte causâ morbificâ, ut utero, hypochondriis, partibus externis. Ex pede prodeuntis epilepsiæ exemplum vivum habetur, à *Magnif. D. D. Wedelio* aliquoties per discursus communicatum : puella nimirum rustica, singulo mane hora 9. ante meridiem, auram ex dextro pede adscendentem sentiebat, hinc caput pluribus vicibus in gyrum agebatur, quo quiescente, mox pes dexter eodem modo in circulum agitabatur, hinc denuo caput, inde iterum pes, constante tamen ratione & stante puellâ, donec aurâ in pede manente, tristis paroxysmus intermitteret. Similem per consensum à manu epilepsiam recenset *Nicolaus Chesneau Observ. lib. 1. c. 4, p. 103.*

Ratione Cause : hæreditaria alia est, alia acquisita : quædam ex internâ causâ, quædam externâ ut contusione capitis, producitur.

Ratione affinium morborum : Epilepsia, motusque convulsivi differunt à Convulsionibus, seu appropriato magis vocabulo *Conductionibus*, *Lindano in Patholog. med.* [diëtis, nimirum *emprosthotono, opisthotono, tetano, cinismo, trismo, strabismo, priapismo, satyrismo.* In his enim juxta eundem, loc. cit. *musculorum uno pluribusq; contractis, membrum velut quodam rigore detinetur : in illis autem membrorum unum, aut multa, jactatione aut magnâ vexantur, aut continuâ agitantur.*

CAPUT V.

*Signa tum Diagnostica tum Pro-
gnostica recenjet.*

DE signis DIAGNOSTICIS dicturis attendendum in genere venit, ea non in omnibus epilepticis eodem semper modo concurrere, sed nonnulla in his, nonnulla in aliis magis attendi, pro variâ variorum dispositione.

Imminentis Epilepsia signa sunt sequentia : oculorum caligo : scintillæ iisdem obversantes & interdum nubeculæ : tinnitus aurium : odorum fœdorum perceptio : stridores dentium, minùs antea consveti, præsertim in somno obtingentes : lassitudo totius corporis : tremores membrorum : memoriæ debilitas : anxietas : somnus interruptus : incubus : infomnia terrifica : capitis dolor, ejusque gravitas : sternutatio frequens : □ tenuis, livida : præ reliquis verò vertigo id singulare obtinet, quòd sæpius continuando, haud rarò epilepsia prodromus evadat.

Præsentem Epilepsiam ex his cognoscere licet : subito nimirum & cum impetu in terram prosteruntur ægri, sensuque & intellectu orbi variis motibus hinc indè agitant corpus : capite, dorso, brachiis & pedibus quævis obvia, ut parietes, terram, strataque concutiunt & pulsant : oculi pervertuntur : dentes constringuntur, ut sæpe linguam præmordeant : spumam ex ore mittunt, eamque aliquando fœtidam, & instar loturæ carnis apparentem ; qualis deprehendebatur in virgine nobili superius adductâ : digitos coarctant, pollicem in manu abscondentes, & ad volam retrahentes : vocem inarticulatam & sonoram edunt, quæ aliquando penitus intercipitur : respiratio adest difficilis : □, fœces alvi, semen ipsi involuntariè excernitur : imò prægnantes si corripiantur epilepsia,

psiâ, foetus exclusio simul, vel abortus accidere potest, quod quidam Medici observârunt.

Signa Subjecti, an essentialis, an sympathica sit affectio, facile conijcere licet. Sic si cerebrum accusetur, attendenda sunt: capitis debilitas, ejusque dolor, inprimis continuatus, subita invasio absque præviis symptomatibus, aliaque. Sympathica epilepsia, seu per consensum afficiens, ex propriis partium reliquarum, ut uteri, hypochondriorum, intestinorum, ipsarumque externarum partium symptomatibus elici potest.

Signa Causarum satis obvia sunt, si perpendantur illa, quæ prægressa sunt, & disponere causam proximiorē quovis modo potuere.

Expositis signis diagnosticis, ad PROGNOSTICA transeundum.

Salutis & mortis eventum quod spectat, nemo hunc affectum periculosissimum negaverit, quod cerebrum, regimen illud sanctius & cancellaria microcosmi infestetur. *Incurabilis* verò respectivè vel difficilior curatu illa præcipuè habetur epilepsia, quæ hæreditario velut jure connasci solet: hinc illa quæ subitò, & validissimo cum motu ingruit, cum spumâ copiosâ, & feminis ac excrementorum profusione, dentium stridore & stertore insigni, maximum periculum innuit: In senibus, ut & post 25. annum difficulter curatur, & ut plurimum *ἔυναποθνῴσκει*: gravidis superveniens mala est: hyemalis contumacior æstivâ: per idiopathiam epilepsia difficilior curatu est: *Benignior* contrâ ea habetur, quæ per consensum fit, & parum durantes licet frequentes, exhibens paroxysmos: epilepsiam puerilem febris, ulcera, scabies, pustulæ excipientes, solutionem plenariam ut plurimum notant.

Tempus eventus, quo epilepsia decursus sui intuitu consideratur, eleganter exprimitur in *V. aph. 7. Quibuscunq; morbi comitiales ante pubertatem fiunt, transmutationem habent, quibuscunq; verò 25. annos natis fiunt, his plerumq; commoriuntur.*

Modus eventus ad salutem, vel integram notat solutionem superatâ causâ morbificâ, naturæ vel medicamentorum ope:

ope : vel permutationem in alium morbum leviores, ut paralyfin, melancholiam, vel juxta *V. apb. 70. in quartanam. ad mortem* terminatur omnimodâ virium resolutione & suffocatione.

CAPUT VI.

Methodum medendi generalem exponit.

PErpenſis hætenus, quæ ad cognitionem hujus affectûs faciunt, ſupereſt, ut jam ea addantur, quæ ad debellandum hunc hoſtem peregrinum, maximèque vitæ inſidioſum, ſua ſuppeditant præſidia & remedia. optimè verò eadem ſecundùm methodum medendi ex tribus petuntur indicationibus, ſcilicet: **CURATORIA, PRÆSERVATORIA ET VITALI.**

Curatoria affectum ipſum, ejusque cauſam, præſertim verò tempore paroxyſmi reſpicit, quem quovis modo vel penitus proſtigare; vel ſaltim inordinationes ſpirituum compescendo, levare ſatagit.

Præſervatoria extra paroxyſmi tempus locum obtinet, fermentumque acidum, bilioſum, elæſticum, ichoroſum, hîc, illic latitans extirpat, revellit, derivat, evacuat, novamque acceſſionem prohibet, partisque mandantis & recipientis intemperiem corrigit.

Vitalis denique cùm totius, tum partium, inprimis cerebri robur reſpicit, medicamenti ſcopo expetito aptis.

Materia verò præſidiorum ex triplici uſitato remediorum deſumitur fonte: **CHIRURGICO PHARMACEUTICO, ET DIÆTETICO.**

CAPUT VII.

Curationem in paroxysmo adducit.

IN paroxysmo ipso auxiliis externis præ internis locus est. os enim cum dentibus arctè constringitur, ut minùs via pateat intro assumendis: limitandum tamen id est pro, mi-
tiori vel graviore statu.

Ingruente ergo paroxysmo, ad duo respiciendum est: primò ad symptoma ipsum; hinc ad causam.

Ad *symptoma*, facultatem scilicet læsam animalem re-
commendantur clamores in aures, vellicationes, frictiones
plantarum pedis, cervicis & dorsi, sive cum spiritibus nervinis,
sive aliis oblatis, ut pannis asperis, pro circumstantiis loci, & ali-
orum. porrò teneatur æger ab adstantib9 capite & pectore non-
nihil elevato ad faciliorem respirationem procurandam; & si
quid in faucibus hæreat, eximatur. abdomen simul leniter com-
primatur; neque tamen brachiorum & crurum motus in
totum cohibeatur, materiæ siquidem discussio hoc modo
impeditur, & paroxysmus protrahitur. Pollicem solent è
volâ manûs retrahere, quod eam cautionem exposcit,
nè vis inferatur debito major. Maximè verò curandum, ut
demulceantur partes membranosa & tendinosa, seu actu ex-
stimulentur ac tendantur, seu spiritus inordinatos dispensent
& foveant, seu accessum ad nervosum genus magis promo-
veant. hunc in finem commendantur emollientia & nervina
ex *pingued. bum. tax. vulp. ungu. nervin. pingued. castor. o o succin. formic. ☉ *ci, ▽ apopl. &c.*

Causam respicientia varia commendantur. sic commodè
illinitur spina dorsi *succin. formic. ☉ *ci.* Non minùs ad
bregma, umbilicum, nares & linguam eadem *osa & balsami-
ca* utilissimè adhibentur, quorum exemplum instar omnium
præbet *▽ apoplect. eff. castor. vel tu ☉ *ci acuata.* Sic etiam
commissuræ futuræ coronalis commodè illinuntur *o o rnt. cum
castor.*

castor. imprægnato, & *o nuc. moschat. expresso*, subactio. Non inconcinne etiam *apoplect. frigida* faciei insperguntur.

Si malum in ventriculo hæreat, vomitus quoquo modo ciendi sunt, ut in tempore excutiat fomes tam horrendi affectus. infans unius anni juxta *B. Rolsinc. in meth. cogn. & cur. aff. cap. partic. diff. 7.* lac fugens è mammis maternis, fortè ab externo aëre refrigeratis, confestim epileptico iusultu cum strangulationis signis manifestis corripiebatur, à quo vomitu spontaneo lactis hausti statim liberabatur.

Si stupor adsit, & fortiori paroxysmo detineatur æger, excitandus est archeus per *clysteres acres*.

Ad *V. S.* in paroxysmo minimè deveniendum; nisi vel sanguinis copia, vel suppressio aliqua summè urgeat. *Ligaturæ, cucurbitulæ, cauteria* actualia & potentialia, pro re natâ, usum aliquem habent, causâ morbificâ in certâ quâdam parte hærente. Sic *cucurbitula magna* cum multâ flammâ præviâ scarificatione pro partis ipsius conditione cum fructu adhibetur. cavendum tamen præcipit *Roder. à Castr. lib. 2. de morb. mul. c. 2.* nè in epilepsiâ uterinâ id fiat supraumbilicum.

CAPUT VIII.

Curationem extra paroxysmum exhibet.

CHIRURGIA in hoc gravi affectu, generosa sua supeditans remedia, primò se commendat.

Venæ Sectio in vere præprimis instituta, cæteris paribus, urgente sanguinis copiâ, & suppressionibus varii generis convenit. mittitur verò sanguis in artubus superioribus & inferioribus; sic si plenitudinis adsit nota, bene brachii venæ aperiuntur, itemque frontales, & raninæ, oculis & facie præsertim rubentibus. In sympathicis epilepsiis commodissimè pro re natâ secantur venæ in pede, sic si adsit,

suppressio evacuationis solitæ v. g. mensium, fausto sæpe successu vena saphæna, vel alia in pede aperitur. idem quoque ad hæmorrhoides obstructas deducendum, quo in casu etiam eadem aperiri queunt.

Arterias temporum sectas epilepsiam in juvene 25. annorum levâsse, testis est *Severinus in chir. efficac. part. 2.* quod tamen ad graviores casus tantum extendendum est.

Vicariam operam horum præstant nonnunquam in delicatioribus *cucurbitula scarificata*, itemque *hirudines* debito modo applicatæ.

Vesicatoria egregium in epilepsiâ præbent usum, siue sit essentialis, siue per consensum talis. in priori, nuchæ, bregmati, & brachio applicantur; in alterâ verò parti mandanti eadem admoventur. Sic *Magnif. D.D. Wedelius* in puellâ epilepticâ, ex pede auram in caput tendentem sentiente, prius quàm malo corriperetur, vesicatorii usum cum successu commendaverat. Consultum ut aliàs, ita etiam hoc loco videtur, ulcusculum ad plures dies, ad ichoris profluvium continuandum servare apertum, quod optimè fit cum emplastro refrigerante, v. g. de spermate ran. refractâ dosi cantharidum roborato: hoc enim modo ad 12. nonnunquam dies ulcusculum, non sinè insigni *Ὠφέλεια* servatum, vid. jam laudati *D. D. Wedel. Amæn. Mat. Med. lib. 1. sect. 2. cap. 6.*

Fonticuli, ut in pluribus affectibus à lymphæ vitio oriundis unicè solatio sunt. ita & in hoc affectu ad evacuandam sensim ichorosam materiam, summè commendantur.

Setacea cum trahant & derivent materiam peccantem, eamque simul eliminant, usum habent non contemnendum in epilepsiâ essentiali, præsertim contumaci. Sic testatur *Guilielm. Fabric. cent. 1. obs. chirurg. 41.* se juvenem quotidie epilepsiâ laborantem & *cent. 4. obs. 81.* simili modo puellam 18. annorum ab ipsâ infantiâ epilepticam, solo setacei usu restituisse. In epilepsiâ tamen, quæ fit per consensum, abstineri debere à setaceis *Rondel. Lib. 1. meth. cur. morb. c. 36.* præcipit; nisi essentialis tractu temporis reddatur eadem.

PHARMACIA quæ suppeditet remedia, ad varias circumstantias addenda, selectu instituto, lustrabimus sequentia.

Offerunt verò se in ipso initio *Lenientia*, primas vias ab infarctu vitiosorum humorum liberantia. commendantur hunc in finem inprimis *Pilul. aloët D. Wedel. polychrestæ, Crem. & Crysta* ♀ s. & ♂. ♀ *Plat. s. & Daris, R* ♀ s. & ♂ta, extract. fol. senn. pulv. laxat. vegetab. anim. *Rhab. ♂iat. pulp. de tamarind.* ex quibus variæ adaptari possunt formulæ, additis appropriatis, diluendi & aperiendi virtute conspicuis.

Clysteres si usus exigat, ex emollientibus, purgantibus & resolventibus adaptari possunt.

Præparantia, siquidem focus epilepsiæ obstructionem, vel cruditates aliquas supponat, ut si humores p.n. sint viscidi, tenaces, & peregrino acido, vel acredine simili signati, hinc attendi debet; talia verò sunt *aperientia, antiscorbutica, anticachectica, hepatica & splenetica, Alia & ♀ ea* cum primis amplectentia, singula ex suis petenda locis. Hinc epilepsia ex ventriculo, utero & reliquis visceribus dependens, foco accommodata exposcit præparantia.

Purgantia in debellando miasmate epileptico maximas possident dotes. & in specie infantes recens nati, (ut obiter hæc addamus) cum bene ferant purgantia, his ipsis rite adhibitis, optimè ab insultibus epilepticis præservari queunt. Eminent verò inter eadem in genere sequentia: *senna & rhabarb. Alex. belleb. nig. gialap. agar. trochisc. extr. agar. belleb. nigr. rhabarb. panchymag. Croll. resin. scammon. gialap. spec. diagalap. Myns. & dulc.* ex quibus iterum pilulæ, pulveres, potiones, adhibitis huic scopo inservientibus aliis, concinnari facile queunt. Maximè verò *vina medicata purgantia*, aperiens acuta, siquidem chronicum malum sit, commendantur. hæc quippe melius corpus pervadunt, & materiam intimè partibus his illis infidentem è suo loco sensim exturbant.

Vomitoria his subsequuntur. Epilepsia uti est *Herculeus morbus*, ita etiam vix citra *Herculeæ medicamenta curari*

rari potest. testatur namque experientia celeberrimorum virorum, epilepsiam, si valida sit, vix unquam absque purgantibus & vomitoriis repetitis perfecte tolli posse. Sic & Virgo illa nobilis ex *Ephem. Germ.* jam adducta, omnibus aliis in cassum adhibitis, unice purgantibus & vomitoriis bis in anno à *Dn. D. Wedelio* propinatis & repetitis perfecte sanabatur. Ita etiam eadem maximè conducunt, si suspicio adsit hærentis in ventriculo massæ vitiosæ recenter ingestæ. Sic referente per discursus *Dn. Doct. Præfide* studiosus vino saccharato, aliisque dulcibus largiter usus, commilitonem irâ accensus invadens, Epilepsiâ correptus, pulveribus cephalicis irritò successu ab initio adhibitis, unice vomitorio hinc ab *Eodem* propinato levabatur. In hunc usum verò instar omnium commodè cedit ☿ *Emet.* ad modum *Dn. D. Wedel.* paratus, & cum ☿ maritatus; sic etiam ad eundem finem infusum vitri ☿, & croci metall. ☉ ☼, & alia usitata adhibentur.

Sudorifera & *Bezoardica* purgato corpore sequuntur. Hæc maximè penetrant, & fermentum epilepticum in primâ quod dicitur, herbâ suffocant, sub specificis latius recensenda.

Referri huc possunt *aque thermales*, quarum usus universalibus præmissis, & purgato corpore non est de nihilo; magisque proficuae eadem fuerint, si ante earum usum *pulv. epileptici* sumantur.

Eodem nomine commendantur etiam *decocta lignorum*, impuritates supervacaneas lymphæ intimè partibus glandulosis impressas extricantes.

Diuretica, cum ichorescentiam lymphæ corrigant & depleant commendantur in hoc affectu, præprimis verò illa adhibenda, quæ simul ad specificorum naturam accedunt, uti sunt *succinatæ*, & ex ☉ ☿ parata, aliaque.

Particulares evacuationes per *sternutatoria, errhina* &c. usu suo non carent, si per circumstantias peculiare iis uti liceat. alias sternutatoria in epilepsiâ extra paroxysmum minùs præscri-

scribuntur, quòd facile motum elasticum citent; quare cum his cautè mercandum.

Alterantia specifica, seu Antepileptica omnium maximè huc spectantia jam recensenda veniunt; quæ scilicet lympham vitiosam, hoc est, fermento acido, bilioso, acri, elastico, ichoroso, hîc, illic in corpore latente signatum, contemperant, invertunt, extirpant, dissipant, membranasque cerebri, & totum nervosum genus ἀναρροιδος suâ suaviter demulcent & afficiunt. Laudantur verò ex volatiliis, fixorum & mediorum classe sequentia: ~ C. C. liquor C. C. succinat. ~ Θ * simpl. & vinos. ex eo que cum ∇ lil. convall. vinos. & modico ∅ i majoran. vel alius, paratus liquor seu emulsum cephal. D. D. Wed. ~ Θ * ci castorin. ~ ebor. idemq; inprimis balsamicus cum ess. balsam. Peruv. cum ~ Θ * ci vinoso paratâ factus, ∅ & ~ succin. balsam. rut. ipsaque camphora penetrantissimum medicamentum, ~ Θ Cephal. volat. D. VVedel. M. S. antepilept. cum extract. valerian. pæon. talis reddenda, elix. cephal. D. VVedel. ‡ epilept. March. specif. cephal. Croll. ‡ epilept. Quercet. ‡ epilept. nig. †atus, magist. cran. hum. smaragd. ppt. corn. alc. ppt. bezoard. Sennert. bez. ♂, ♀ & Dare, ‡ ~ at & †ij, ‡ absorb. D. D. VVed. Magni etiam usûs est ‡ epilepticus trium regnorum dictus, qui euporistus est & elegantissimus, constans ex cinnab. nativ. dente hippopotami (vel hujus loco castoreo in fœminis) & antheris coryli anaticâ proportionem; hoc etiam modo ‡ gravior dispergitur & levior fit, levitasque antheræ corrigitur. Muscus crustaceus cranii humani, tantopere in Ephem. Germ. an. 2. dec. 2. obs. 53. decantatus, huc etiam referri potest. His succedunt ∇ x tum spirituosæ, tum ∇ osæ, ut ∇ epilept. Lang. pæon. ceras. nigr. flor. cil. cerebr. hum. rut. volat. lil. convall. volat. & aliæ bonæ notæ. Vid. plura in hanc rem apud B. Rolsinc. in ord. & meth. med. spec. comm. lib. 7. sect. 1.

Opiata insignem non rarò obtinent usum in epilepsiâ, siquidem vel dolores spasmos producentes urgeant, vel paroxysmorum continua vicissitudo & exhalantium humorum acrimie subtilitas, vel tussis convulsiva in infantibus & aliàs, vel

diarrhœæ, similesque casus eadem indicent : miscendo scilicet dosi refractâ cum epilepticis aliis liquidâ vel solidâ formâ. vid. *Opiolog. D. Doct. Wedel. lib. 2. sect. 2. c. 2.* ubi etiam cautela circa opiatorum usum habetur, nè si natura ad exteriora contendat materiam morbificâ depellere, motu inhibito, restitante circa cor materiâ, suffocationem excitemus.

Habentur & alia hinc indè ab autoribus contra epilepsiam laudata euporista, singula ad trutinam rectæ rationis à medico revocanda. Sic experimentum, quo Fridericus IV. Elector Palatinus ab epilepsiâ à 15. ætatis suæ anno ad 26 continuante perfectè restitutus, laudatur ab *Hartmanno in Prax. chymiatr. cap. de epilepsiâ p. m. 67. & seqq.* est verò idem tale : hepata ranarum viridium eximantur, & sigillatim supra folia brassicæ capitata ad eam partem, quâ terram respiciunt, ponenda, hinc in ollis vitreatis ad ignem lentum exsiccentur, ita ut in Æm tenuissimum teri possint, à foliis cautiùs separata. modum utendi, & plura circa experimentum hoc observanda, vid. apud *Hartm. loc. cit.*

Vulgus, velut præsens quoddam auxilium toto die commendare solet *sanguinem decollati* calidè assumendum. Verùm, quòd vix tale auxilium indè sperari possit, comprobatur eunt tum rationes, tum exempla. Etenim sanguis decollati, simul ac extravasatus sit, archei proprii dominium exuit, fibrisque suis, quas habet, destitutus, grumescit, & ad coagulationem præsentaneam disponitur, sicque archeo alterius non respondens, ichor & putredo facile evadit; symptomata hinc horrenda nonnunquam excitans, ut febres, anxietates, ipsam epilepsiam majorem, nauseam, cardialgiam, lipothymiam, hystericas suffocationes, obstructions varias, & plura alia. exempla minùs fausto eventu summi hujus sanguinis videri pluribus possunt in *Ephem. Germ. ann. 9 & 10. Dec. 1. obs. 149.*

Si *Epilepsia* sit per consensum talis, à corde, hypochondriis, liene, utero, mesenterio, hepate; attendenda sunt remedia foco debita. Sic e. g. pro expediendo malo in utero, hypochondriis, valent R& *Cyd. Wedel. Æa volatilis. elix. prop. Æle,*
Æca-

‡ *cachect.* ‡ *M.S. antiscorb. chix. merin.* ‡ *s. absorb. V. S.* debite instituta, & alia facile pro ratione partis affectæ & aliarum circumstantiarum, addenda.

Externa ad discussionem materiæ morbificæ & roborandum tonum partium, varia habentur.

Pro *cucuphis* commendantur *serpill. beton. rosmar. fl. lil. convall. stæch. Arab. rad. irid. Flor. Cyper. rot. rhod. succinum*, & alia ex cephalicis convenientia.

Linimenta naribus, temporibus, umbilico & spinæ dorsali admoventur ex balsam. ois, & b9 nervinis præced. cap. allatis.

Emplastra bregmati raso appropriata possunt applicari.

Suffimenta oleosum, subtilem & □sum spirantia odorem in usu sunt. prioris generis instar omnium est *suffimentum Epilept. Mysf.*: posterioris verò ~ ⊖ *ci, item ⊖ *lixivio saponariorum injectum.

Amuleta ad eundem modum judicanda sunt, usum aliquem in lymphæ ichore elastico, nervisque debilibus corrigendis, habentia. commendatur in hunc finem *rad. pæon.* à quibusdam: *sambuc. è salice* proveniens ab *Hartmanno in prax. chim. c. de epil. p. 69*: ab aliis *ungula alcis* in annulum formata, nè plura memoremus.

Ultimum jam est, ut *DIETÆ* regimen brevibus superaddatur:

Aër itaq; sit serenus, temperatus & purus; vel talis si non adsit, arte ex suffumigiis, *thur. mastich. &c* paretur. Mutatione regionum & aëris, posse curari morbos comitiales in juvenibus, testis est *aph. 45. sect. II.* simile quid etiam præcipitur *VI. epid. V. 36.*

Cibus sit modicus in quantitate; in qualitate *ευχολ* & *καλ* *ευπεπ*: condiantur probè, nec vaporosa, quæ caput replent, assumantur. hinc

Vinum in nimia quantitate nocet; ast modicè assumtum, si ventriculi viriumque imbecillitas idem expetere videatur, concedi potest. *Cerevisia* sit probè defæcata, nec nimio lupu-

lo condita. imò conducit in genere potus tenuis, & medica-
tus nervinis redditus.

Inedia maximè vitanda, quippe facile ex illâ vitiosi &
acres geniti humores superiora irritare, & malum epilepticum
producere, apti nati sunt.

Somnus sit moderatus, capite nonnihil elevato, noctur-
nus, corpore bene tecto, in lecto molli, non diurnus, nec mox
à cibo. vigiliis corpus non maceretur. lucubrationes ad medias
noctes proscribantur.

Motus & exercitia corporis itidem non excedant modum,
potius ante, quàm post cibum instituenda. in illâ in specie e-
pilepsiâ, quæ auram adscendentem agnoscit, motus corporis,
ambulatio & equitatio commendantur, si modicè instituantur.

Alvus sit aperta, quæ muneris sui oblita arte solici-
tetur.

Venus cum epilepsia parva nominetur, minùs in affe-
ctu epileptico convenit, si malum sit essentialè; ast si fiat epilepsia
annis crescentibus, à femine, vel menstruâ retentis, nullum
præsentius auxilium quæ, adeòque conjugio habetur.

Animi denique *pathemata*, ira, metus, terror subitane-
us, sollicitudo nimia exesse debent; contrà hilaritas & recre-
atio animi honesta omni studio quærenda.

 Ulem docuit, multâque insignem reddidit arte
Pregela, BOESIADEN dignis amplexibus alma
Sala foveat. Geminâ matre hâc nutritus alumnus
in decus emicuit Phœbi; decus arrogat ergò
ipse &serta parat, jam fulgida purpura præstò est,
famaque, virtutem comitans, didenda per orbem.

*Nobiliss. Un. Doctorando Dignus! & Feliciter! accla-
mo, invidendos honorum meritisimorum successus a-
nimatus exortans*

Georg. Wolffg. Wedelius, D.
Acad. Rector.